

f. Ex., at der nu i en Hjælpekassefreds er 10 Pensionersnydende, og der udbryder en Epidemie, som bevirker, hvilket meget let kan skee, at der bliver dobbelt saa mange, og at der altsaa ikke er Midler til at pensionere dem. Hjælpekasse-Bestyrelsen indstiller nu til Amtsraadet, at Bidragene maae forhoies, og Bidragene, der maaskee hidtil i Gjennemsnit have været 10 Rd. for hver Lærer, ville derved, at der er kommet det dobbelte Antal Pensionersnydende til, blive 20 Rd., og maaskee endnu høiere. Men jeg sætter nu, at Amtsraadet ikke vil gaae ind paa denne Indstilling, thi det er jo kun en Indstilling, hvad skal der saa gøres med de tilkommende Pensionersnydende, der ere komne til, og som jo ogsaa skulle have Pension; hvor skal man saae Penge fra til at pensionere dem med, da Kapitalen ikke maa formindskes? Jeg troer saaledes, at Bestemmelserne i denne ene Paragraph ere tilstrækkelige til at vise, at Lovforslaget i den Skikkelse, som det nu har, er aldeles ubrugbart.

Ordføreren: Den sidste ærede Læser har idag opstillet et Regnestykke, for dertigjennem at godtgjøre, at dette Lovforslag vil medføre en uretfærdig Byrde for Skolelærerne. Jeg skal tillade mig at opstille et andet Regnestykke, og jeg troer, at det vil befindes at være rigtigt. Det er kun en meget lille Deel af Landets Skolelærere, der har det reglementerede Quantum Byg, nemlig 44 Tdr. Jeg vil nu gaae ud fra, at der er en stor Deel — men det er der ikke —, der har 40 Tdr. Byg som Lønningsskorn. Middelallet af Capitelstarten for Byg i de sidste 10 Aar har været omtrent 4 Rd., hvilket altsaa udgjør 160 Rd. for 40 Tønder Byg, og, beregne vi saa Offer og Accidenter til omtrent 40 eller 50 Rd., saa bliver det Hele lidt over 200 Rd., som en saadan Skolelærer vilde have i Indtægter. Beregne vi endnu endvidere $2\frac{1}{2}$ pCt. af disse 200 Rd., vil man strax see, at det vilde være en Udgift for Skolelæreren af 5 Rd. aarlig. Hidtil have Skolelærerne erlagt til Hjælpekassen i Gjennemsnit 9 Skpr. Byg, hvilket omtrent kan anslaaes til 27 Mk., efter den nævnte Gjennemsnitsberegning af Capitelstarten, og hele den forøgede Byrde, som der efter dette Lovforslag

vilde paalægges en Skolelærer, der har 40 Tdr. Byg i Lønningsskorn og det nævnte Offer etc., vilde altsaa omtrent være 3 Mk. Det skulle de Herrer komme til at give mig Ret i. Men der er Mangfoldige, der ikke have 40 Tdr. Byg i Lønningsskorn, men deraf følger da altsaa, at de $2\frac{1}{2}$ pCt. ikke vilde stige til 5 Rd., men ville falde i samme Forhold, som Skolelærernes Lønningsskorn falder fra 40 Tdr. og nedad. Jeg skal standse med denne Bemærkning, idet jeg kun skal udtale, at der er fremkommet Saameget for og i mod dette Lovforslag, at det næsten vilde være Synd at opholde Tiden ved at tale mere derom. Jeg vil kun appellere til De Herrer, der have Medfølelse for de mange Skolelærere og Skolelærerenker, der rundtomkring i Landet maae saagodtform være Fattighuuslemmer; jeg vil appellere til deres Medfølelse for de gamle Skolelærere, der maae gaae omkring i Landet paa deres Fod og bede om milde Gaver hos Præster og Skolelærere, og jeg vil spørge, om vi her gjøre en daarlige Gjerning, som der er blevet sagt her, hvis vi antage dette Lovforslag? Jeg troer tværtimod, at det ikke vilde være Andet end at opfylde et menneskekærligt Bud. Jeg veed meget vel, at Loven ikke i denne Session kan emanere; men jeg troer paa den anden Side, at, hvis Folkethinget nu vedtager denne Lov, vilde der allerede være gjort ikke Ubetydeligt for Sagens Fremme. Vi maae nemlig ikke glemme, at den høitærede Undervisningsminister har selv udtalt sig i Faveur af dette Lovforslag; vi maae endelig ikke glemme, at han har sagt, at det ikke foregriber den endelige Skolereform; hvis dette var Tilfældet, vilde jeg heller ikke have bragt dette Lovforslag herind; men jeg veed det, og jeg kan henholde mig til Undervisningsministerens Ord, det foregriber ikke den endelige Skolereform, det afhjælper kun den Trang, der er tilstede i en stor Grad rundt omkring i Landet hos de mange Skolelærere og hos de mange Enter med deres saderløse Børn, som ikke vide, hvad de skulle putte i Munden. Tæge vi Hensyn til de ubetydelige Udgifter, det er for Skolelærerne, vilde det vidne, jeg kunde næsten sige, om Haardhed fra vor Side, dersom man ikke vilde vedtage Forslaget. Jeg skal